

Vuosikertomus 2021

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry

2022
nro 475/22

Vuosikertomus 2021
Nro 475/22, 19.5.2022

Laatija:
Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry
Toiminnanjohtaja MMM Jukka Mattila

SISÄLTÖ

1.	VUOSIKATSAUS 2021	1
2.	YHDISTYKSEN TOIMINTA	2
2.1	Toiminnan perusta	2
2.2	Yhdistyksen kokoukset	3
2.3	Jäsenet ja jäsenmaksut	3
2.4	Yhdistyksen hallitus	4
2.5	Tilien ja hallinnon tarkastajat	5
2.6	Toimisto ja yhteystiedot	5
2.7	Yhdistyksen henkilöstö vuonna 2021	5
3.	YLEISHYÖDYLLINEN YHDISTYSTOIMINTA	6
3.1	Hanketoiminta	6
3.2	Loimijoen vesienhoitotyö ja sen hankkeet	7
3.2.1.	Yhteistyöllä Loimijoki kuntoon II (Loiku II)	7
3.2.2.	Virtaava Lappijoki -hanke	8
3.3	KEURUS -Keurusselän valuma-alueen kunnostushanke	9
3.4	Vauhtia vesienhoitoon II – Pirkanmaan vesistökuunnostusneuvontahanke	11
3.5	Kunnostus 1 – Ikaalisten reitin vesienhoitotyön koordinoitihanke	12
3.6	Sääski- ja Opitaan ojista – hankkeet	13
3.7	WATERDRIVE-hanke	14
3.8	VIRTA -hankkeet	16
3.9	Iso-Tarjannevesi-hanke vedenkorkeuksien ennallistamiseen	17
4.	SUOMEN VESIENSUOJELUYHDISTYSTEN LIITTO RY	19
4.1	Aquarius 2021	20
5.	PALVELULIIKETOIMINTA KVVY TUTKIMUS OY	21
6.	YHDISTYKSEN TALOUS	21

VUOSIKERTOMUS 2021

1. VUOSIKATSAUS 2021

Vuonna 2021 Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry täytti 60 vuotta. Yhdistyksen toiminnan aikana on tapahtunut paljon: vesistöjen kuormitus on merkittävästi vähentynyt, aiemmin raskaasti kuormitettujen vesistöjen tila parantunut ja toimintaympäristö digitalisaatioineen on kokenut valtavan muutoksen. Yhdistyksen toiminta on kehittynyt jatkuvasti ja tänään yhdistyksemme toimii vireästi ja omistaa omalla toimialallaan suurimman kotimaisen palvelutuottajan KVVY Tutkimus Oy:n. Tämän kehittymisen perustana on ollut sitoutuneen ja osaavan henkilöstön lisäksi myös yhdistyksen jäsenistön luottamus toimintaan.

Vuoden 2021 aikana yhdistyksen hallitus uudisti yhdistyksemme strategiaa ja sen toimenpidesuunnitelmaa. Hallitus valmisti myös yhdistyksen sääntöjen uudistamista. Nämä työt olivat erittäin tärkeitä yhdistyksen toiminnalle ja sen kehittämiselle sekä toimintaedellytyksille. Päämäärämme on selkeä: vesistöjen ja ympäristön tilan parantaminen yhteistyössä jäsenten, kumppaneiden ja verkostojen kanssa. Visionsa mukaisesti yhdistyksemme on arvostettu ympäristöasiantuntija kokonaisvaltaisessa vesistöjen ja valuma-alueiden kunnostus- ja hoitotyössä.

Yhdistyksen toiminta vaatii jatkuvaa kehittämistä. Strategiatyössä tunnistimme yhdeksi tärkeimmistä kehityskohteista vuorovaikutuksen ja viestinnän edistämisen yhdistyksen ja sen jäsenistön välillä. Tähän työhön olemmekin jo kuluvan vuoden alusta tартuneet ja olemme lisänneet viestintään käytävissä olevia resurssejamme. Jäsenistömme voi puoleltaan hyödyntää yhdistyksemme toimintaa monin eri tavoin, kuten tuomalla esiin hanketarpeita, osallistumalla sopivalla tavalla hankkeiden suunnitteluun ja toteutukseen, pyytämällä puolueetonta neuvontaa vesi- ja ympäristöasioissa sekä hyödyntämällä yhdistyksemme viestintää niin omassa sisäisessä kuin ulkoisessa viestinnässään. Yhdistyksemme laajojen yhteistyöverkostojen voidaan edistää monia asioita. Yhdistyksemme toiminta tukee myös osaltaan jäsentemme ympäristövastuun toteuttamista.

Sääntöjensä mukaisesti: "Yhdistys kokoaa vesien- ja ympäristönsuojelusta sekä -hoidosta kiinnostuneet keskitettyyn ja yhtenäiseen ympäristönsuojelu- ja -hoitotyöhön". Suomen vesistöt ja ympäristö ovat meille arvokas kansallisomaisuus. Yhdistyksemme työn kautta jäsenistömme on mukana tämän kansallisomaisuutemme tilan edistämisessä ja sen arvon säilyttämisessä.

Vuonna 2021 uudistettiin yhdistyksen strategiaa, jota voi tarkastella lähemmin osoitteessa: <https://kvvy.fi/yhdistys/>. Yhdistys toteuttaa joka vuosi konkreettisesti ympäristön ja vesientilaa edistäviä hankkeita. Sääntöjensä mukaisesti yhdistyksemme tarkoituksena on edistää vesien- ja ympäristönsuojelua sekä –hoitoa. Yhdistys kokoaa vesien- ja ympäristönsuojelusta sekä –hoidosta kiinnostuneet keskitettyyn ja yhtenäiseen ympäristönsuojelu- ja –hoitotyöhön. Yhdistys on toiminta-alueellaan merkittävä hankeorganisaatio. Yhdistys neuvoo ja ohjaa, antaa lausuntoja ja tietoja ja pyrkii ehkäisemään ristiriitoja vesien- ja ympäristönsuojeluun sekä –hoitoon liittyvissä kysymyksissä. Oleellinen osa toimintaa on valistus-, tiedotus- ja koulutus- sekä kehittämistoiminta ja yhteyksien ylläpitäminen viranomaisiin, tutkimuslaitoksiin ja järjestöihin. Yhdistyksen omistaman palveluliiketoiminnan tavoitteena on asiakaslähtöinen ja kustannustehokas palvelu ja yleishyödyllisessä yhdistystoiminnassa vireä ympäristövastuuta edistävä yhdistystoiminta.

2. YHDISTYKSEN TOIMINTA

2.1 Toiminnan perusta

Yhdistyksen toiminta perustuu yhdistyksen sääntöjen ja hyväksytyn toimintasuunnitelman mukaiseen toimintaan. Palveluliiketoiminnasta vastaa yhdistyksen omistama KVYY Tutkimus Oy. Yhdistyksen säännöt ovat luettavissa yhdistyksen internetsivuilta osoitteesta <https://kvvy.fi/yhdistys/>.

Yhdistyksen toiminnan perustarkoituksena on vesiensuojelun edistäminen. Toimintansa tarkoituksen toteuttamiseksi:

- 1) yhdistys pyrkii kokoamaan alueensa vesiensuojelusta ja käytöstä kiinnostuneet keskitettyyn ja yhtenäiseen vesiensuojelutyöhön
 - 2) kokoaa saatavissa olevia tietoja, laatii selvityksiä vesien tilasta ja suojelutoimenpiteiden tuloksista sekä antaa tarvittaessa näitä koskevia lausuntoja
 - 3) toimittaa tutkimuksia vesistöä likaavien tekijöiden selvittämiseksi
 - 4) harjoittaa vesiensuojelun tarkoituksperiä ja erilaisia jätevesien puhdistusmenetelmiä koskevaa valistustyötä
 - 5) tekee esityksiä epäkohtien poistamiseksi
 - 6) pyrkii ehkäisemään ristiriitojen syntymistä alueensa vesiensuojelua koskevissa kysymyksissä
- Lisäksi yhdistys ylläpitää yhteyttä viranomaisiin sekä alan muihin yhdistyksiin.

2.2 Yhdistyksen kokoukset

Vuonna 2021 yhdistyksen jäsenistön sääntömääräinen vuosikokous järjestettiin perjantaina 21.5.2021. Vallitsevasta pandemiatilanteesta johtuen, kokous järjestettiin Teams – etäyhteydellä. Kokouksessa edustettuina olleiden jäsenten äänimäärä oli 63 % jäsenistön koko äänimäärästä. Kokouksen puheenjohtajana toimi Tampereen kaupungin edustaja Harri Willberg ja sihteerinä yhdistyksen toiminnanjohtaja Jukka Mattila. Kokouksen jälkeen tiedotettiin yhdistyksen 60 -vuotisjuhlavuoteen liittyvästä toiminnasta.

2.3 Jäsenet ja jäsenmaksut

Ajankohtainen jäsenistömme on esitelty osoitteessa: <https://kvvy.fi/yhdistys/yhdistystoiminta/>

Yhdistyksen jäsenten kokonaismäärä oli vuoden 2021 lopulla 120 jäsentä, joista kuntia ja kaupunkeja 48 kpl, teollisuuslaitoksia 36 kpl ja muita toimijoita 36 kpl. Vuonna 2021 jäsenmaksu perusmaksuysikköä kohti oli 13,00 € / yksikkö.

2.4 Yhdistyksen hallitus

Yhdistyksen hallitukseen kuului vuosikokouksen päätöksen mukaisesti yksitoista jäsentä, joilla oli henkilökohtaiset varajäsenet. Hallituksella oli vuoden 2021 aikana peräti kahdeksan kokousta, jotka järjestettiin pääosin sähköisillä Teams-etäyhteyksillä ja osin sähköpostikokouksin. Vuonna 2021 hallituksen strategiatyö ja yhdistyksen sääntömuutostyö lisäsivät kokousten määriä. Hallitusten kokousajankohdat olivat seuraavat:

- perjantaina 9.4.2021, Teams – etäkokous
- keskiviikko 12.5.2021, sähköpostikokous
- perjantaina 21.5.2021, Teams – etäkokous
- perjantaina 27.8.2021, Teams – etäkokous
- perjantaina 1.10.2021, Teams – etäkokous
- maanantaina 25.10.2021, sähköpostikokous
- perjantaina 29.10.2021, sähköpostikokous
- torstaina 18.11.2021, KVVY Tampere ja Teams – etäyhteys

Vuonna 2021 yhdistyksen hallituksen puheenjohtajan toimi Petri Jokela ja varapuheenjohtajana Jenni Vainio. Sääntömuutostyössä hallitukselle oli neljän edustajan työryhmä. Muita hallituksen työryhmiä tai työvaliokuntaa ei vuoden aikana ollut. Vuosikokouksessa 21.5.2021 kaudelle 2021 - 2022 hyväksytyt hallituksen jäsenet ja heidän varajäsenensä olivat seuraavat:

HALLITUKSEN JÄSENET KAUELLE 2021-2022

jäsen	Jokela Petri, toimitusjohtaja	Tampereen kaupunki, Tampereen Vesi
varajäsen	Kettunen Riitta, tuotantojohtaja	Tampereen kaupunki, Tampereen Vesi
jäsen	Kytövaara Antti, toimitusjohtaja	Kangasalan kaupunki, Kangasalan Vesi -liikelaitos
varajäsen	Marjo Saarinen, ympäristöinsinööri	Oriveden kaupunki
jäsen	Uosukainen Minna, ympäristöpäällikkö	SSAB Europe Oy, Hämeenlinnan tehdas
varajäsen	Liisa Piirtola, toimitusjohtaja	Janakkalan kunta, Janakkalan Vesi
jäsen	Lahti Juha, ympäristöjohtaja	Hämeenlinnan kaupunki
varajäsen	Teijo Jokinen, ympäristönsuojelusihteeri	Ikaalisten kaupunki
jäsen	Heikkilä Hanna-Leena, ympäristö- ja työsuojelupäällikkö	Boliden Harjavalta Oy
varajäsen	Marko Mikkola, EHSQ ja kehitysjohtaja	Norilsk Nickel Harjavalta Oy
jäsen	Vainio Jenni, laatu- ja ympäristöpäällikkö	OY Essity Finland AB, Nokian tehdas
varajäsen	Kunnas Elina, ympäristö- ja laatu- ja ympäristöpäällikkö	Metsä Board Tako ja Metsä Board Kyrö
jäsen	Hiltunen Harri, Senior Manager	UPM, Tervasaari, Valkeakoski
varajäsen	Petri Jääskeläinen, käyttöpäällikkö	Sastamala, Sastamalan Vesi
jäsen	Ismo Lindfors	Porin kaupunki, Porin Vesi
varajäsen	Petri Katajisto, tekninen johtaja	Harjavalan kaupunki
jäsen	Seppo Väliaho	Keuruun kaupunki
varajäsen	Sini Yli-Öyrä, ympäristösuunnittelija	Virtain kaupunki
jäsen	Paakkonen Kimmo, vesihuoltojohtaja	Forssa, Forssan Vesihuoltoliikelaitos
varajäsen	Kallio Harri, toimitusjohtaja	Pirkanmaan Jätehuolto Oy
jäsen	Lasse Sampakoski, toimitusjohtaja	Lempäälä, Lempäälän Vesi Oy
varajäsen	Sami Iltanen, toimitusjohtaja	ProAgria Länsi-Suomi ry

2.5 Tilien ja hallinnon tarkastajat

Tilien ja hallinnon tarkastajina toimi Hooteem Oy Tilintarkastusyhteisö.

2.6 Toimisto ja yhteystiedot

Vuonna 2021 yhdistyksen yhteystiedot olivat seuraavat: KVVY-Tampere, jonka käynti- ja postiosoite on Patamäenkatu 24, 33900 Tampere ja puhelinnumero 03 246 1111. Yhdistyksen y-tunnus on 0214391-0. Yhdistyksen kotisivun osoite on <https://kvvy.fi/yhdistys/> ja yhdistyksen henkilöstön sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@kvvy.fi.

Vuonna 2021 yhdistys osti tarvitsemansa hallinnolliset palvelut omistamaltaan KVVY Tutkimus Oy:ltä ja sen hallinto- ja tukipalveluilta. Yhdistyksen toiminnanjohtaja oli MMM Jukka Mattila. Yhdistyksen talousasioista vastasi talous- ja hallintojohtaja YAMK Vuokko Valli. Kirjanpidosta sekä palkanlaskennasta vastasivat taloussihteerit Sanna Popa ja laskutuksesta sekä muista toimistotehtävistä taloussihteerit Nina Korkka. Yhdistyksen pankkina toimi Nordea.

2.7 Yhdistyksen henkilöstö vuonna 2021

Yhdistyksen henkilömäärä oli vuonna 2021 keskimäärin 6 henkilötyövuotta.

Yhdistyksen hankejohtajana toimi Janne Pulkka, joka toimii yhdistyksessä osa-aikaisesti. Hankejohtajana Pulkka toimi myös yhdistyksen asiantuntijoiden esimiehenä.

Hankkeiden toteutuksesta vastasivat yhdistyksen vakituiset asiantuntijat:

- FT Hanna Arola
- FM Satu Heino
- MMM Heikki Holsti
- FT Kirsi Kuoppamäki
- FM Elina Nystedt

Lisäksi vuonna 2021 hankkeiden toteutukseen yhdistyksen palkkaamina osallistuivat seuraavat asiantuntijat, joko määräaikaisina tai osa-aikaisina:

- FM Mikko Ortamala
- FM Timo Niemelä
- FM Sami Ojala

3. YLEISHYÖDYLLINEN YHDISTYSTOIMINTA

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry:n (KVVY ry) päätehtävä on sääntöjensä mukainen yhdistystoiminta, johon kuuluvat mm. yleishyödylliset hankkeet, osallistuminen Suomen vesiensuojeluyhdistysten liitto ry:n toimintaan ja sen työryhmiin sekä osallistuminen liiton tiedotuslehden Aquariuksen tuotantoon ja liiton antamien lausuntojen laatimiseen.

Yhdistystoimintaamme voi tutustua tarkemmin osoitteessa: <https://kvvy.fi/yhdistys/> .

3.1 Hanketoiminta

Pääosan yhdistyksen toiminnasta muodostavat yleishyödylliset hankkeet, jotka edistävät vesienhoitoa sekä vesien- ja ympäristötilaa ja palvelevat jäsenistöä monin eri tavoin. Ajankohtaiseen hanketilanteeseen voi tutustua osoitteessa: <https://kvvy.fi/yhdistys/>

Hanketarpeita ja -mahdollisuuksia kartoitetaan jatkuvasti. Lisäksi yhdistys osallistuu eri yhteistyöryhmiin ja toimii asiantuntijana vesistö- ja ympäristökysymyksissä. Hankkeiden lisäksi asiantuntijamme järjestivät ympäristökasvatuskoulusta ja valmistelivat uusia hankesuunnitelmia.

Vuonna 2021 yhdistyksemme toteutti yhtätoista päähanketta, joista osa muodosti hankekokonaisuuksia. Näihin hankkeisiin oli saatu ulkopuolista rahoitusta ja hankkeiden omarahoitusosuuksiin käytettiin myös yhdistyksemme jäsenmaksuvaroja. Hankkeiden lisäksi tehtiin pienimuotoisia tilaustöitä.

Yhdistyksemme päähankkeita vuonna 2021 olivat:

- Loimijoen vesienhoitotyö ja sen hankkeet:
 - o Yhteistyöllä Loimijoki kuntoon (Loiku 2 -hanke)
 - o Virtaava Lappijoki -hanke
- KEURUS -hanke, Keurusselän valuma-alueen kunnostushanke
- Vauhtia vesienhoitoon II
- Kunnostus 1 -hanke, Ikaalisten reitin vesienhoitotyön koordinointi
- VIRTÄ-hankkeet
- Waterdrive-hanke
- Sääski-maatalouden ja vesienhoidon yhteistyöhanke
- Iso-Tarjannevesi-hanke vedenkorkeuksien ennallistamiseen
- OO Opitaan Ojista -hanke (Hämeen AMK ja hankekumppanit)
- Pirkanmaan virtavesien kunnostustoimet
- SUVI-hanke, Sydän-Hämeen upeat vesistöt (yhdistys hankkeessa kumppanina)

Hanketoiminta oli vireää ja samalla tulevien vuosien työtä viitoittavaa. Seuraavissa kappaleissa on esitelty muutamia yhdistyksen vuoden 2021 päähankkeita tarkemmin.

3.2 Loimijoen vesienhoitotyö ja sen hankkeet

KVVY ry on koordinoitunut Loimijoen alueen vesienhoitotyötä vuoden 2019 alusta alkaen. Koordinointityön tavoitteena on koota alueen toimijat vesienhoitotyön tueksi, lisätä kunnostustoimien toteutusta alueella ja viestiä aktiivisesti vesien tilasta ja sen eteen tehtävistä toimista. Koordinointityötä viedään eteenpäin Loimijoen alueen vesienhoidon koordinoinnin toimintasuunnitelman 2021-2024 mukaisesti.

3.2.1. Yhteistyöllä Loimijoki kuntoon II (Loiku II)

Yhteistyöllä Loimijoki kuntoon II (Loiku II) on Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry:n (KVVY) ja Valonian yhteishanke. Hanke toteutetaan aikavälillä 1.1.2021-31.10.2022. Hankkeen kustannusarvio on 224 510 euroa ja sille on myönnetty maa- ja metsätalousalueiden vesienhallinnan edistämisen hankeavustusta 70 % hankkeen kokonaiskustannuksista.

Hanke muodostuu kolmesta pääteemasta:

Loimijoen pelastusohjelman jalkautus Loimijoen vesistöalueella

Vuonna 2021 aloitettiin pelastusohjelman toteutukseen keskeisesti vaikuttavien tahojen kontaktointi. Yhteistyötä tehtiin erityisesti maatalouspuolen toimijoiden kanssa. Syyskuussa järjestettiin yhdessä MTK Satakunnan ja MTK Varsinais-Suomen kanssa viljelijöille Pellonpiennar-päivä ja marraskuussa järjestettiin yhteistyössä MTK:n, BSAG:n ja Pyhäjärvi-Instituutin kanssa Maan kasvukunto ja pellon vesitalous -ilta. Alueen maanomistajien ja yhdistysten neuvontatyötä on tehty aktiivisesti. Näkyvin paikallishanke,

jonka toteutuksessa Loiku II oli auttamassa useissa vaiheissa, oli Huittisten Korkeakoskella toteutettu vanhan Loimijoen uoman ennallistamistyö.

Vesistörakenteiden rakentamisen ohjaus Nientenojan alueella

Nientenojan alueelle rakennettiin kesän 2021 aikana Leader-rahoituksella Hiirensillan nuotiokatos oheispalveluineen. Takunkulman rakentamistyöt alkoivat marraskuun 2021 lopulla ja saatiin valmiiksi tammikuun 2022 puolivälissä. Ojan kunnostus toteutettiin pääosin kaksitasorakenteena. Uoman keskelle kaivettiin syvempi, ympäri vuoden vedellisenä pysyvä uoma ja sen reunalle satunnaisesti veden alle jäävä tulvatasanne. Nientenojaan kaivettiin myös kaksi uutta allasta ja kunnostettiin olemassa oleva laskeutusallas. Hanke osallistui rakentamiseen hoitamalla urakoitsijoiden kilpailuttamisen ja auttamalla maanomistajia työmaan valvonnassa. Lisäksi hanke esitteli kohteen rakentamista järjestämällä työmaalla työnäytöksen joulukuun alussa. Lisäksi hanke teki tarinakartan uomakunnostuksesta ja MTK Satakunta kuvasi työmaalla videon Pellolla-videosarjaan.

Tarinakartta Takunkulman uomakunnostuksesta: [Nientenojan kaksitasouomat ja altaat](#)

MTK:n tekemä video Takunkulman uomakunnostuksesta: [Pellolla-video](#)

Samassa yhteydessä Takunkulman työmaan kanssa kunnostettiin myös Laurinkosken altaat aiemman Loiku-hankkeen suunnitelman mukaisesti. Altaiden kunnostuksesta vastasi paikallinen maamiesseura ELY:n kunnostusavustuksen turvin.

Monitavoitteisten kunnostusten aktivoiminen Hanhijoen alueella

Hanhijoen alueen maanomistajien kanssa on kartoitettu jokivarren kohteita ja käyty neuvotteluita ojitusyhteisöjen uudelleen järjestäytymisestä ja kunnostustoimista. Lisäksi jokivarren keskeiset korkotiedot on mitattu, vanhat ojitusyhteisöjen kartat digitoitu ja osakaslistat päivitetty. Hanhijoen alaosan ojitusyhteisön järjestäytymiskokous pidettiin syyskuussa ja ylempi ojitusyhteisö järjestäytyi maaliskuussa 2022. Alueelle on tehty alustavaa kunnostustoimien suunnittelua. Nyt kun molemmat ojitusyhteisöt ovat järjestäytyneet, voidaan aloittaa keskustelu kunnostustoimien toteutuksesta.

3.2.2. Virtaava Lappijoki -hanke

Virtaava Lappijoki oli Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry:n (KVVY) ja Lappijoen Kaltonojan vesialueen suojelu yhdistys ry:n yhteinen kehittämishanke. Hanke toteutettiin aikavälillä 1.9.2020-31.5.2021.

Virtaava Lappijoki -hankkeen tavoitteena oli tehdä Lappijoelle kunnostussuunnitelma, jota noudattamalla Lappijoki-Kaltonojan uoma saadaan puhdistettua vieraslaji isosorsimosta sekä muusta haittaa aiheuttavasta vesikasvillisuudesta. Hanke saavutti tavoitteensa ja Lappijoen-Kaltonojan kunnostussuunnitelma valmistui toukokuun lopussa. Lisäksi Loimaan Lappijoella kokeiltiin isosorsimon torjuntaa kuumavesikäsittelyllä. Käsittelyn tuloksellisuutta seurattiin HAMK:n opiskelijan Mirka Martikaisen toimesta. Tulokset koottiin yhteen KVVY:n ohjaamaan opinnäytetyöhön.

3.3 KEURUS -Keurusselän valuma-alueen kunnostushanke

Keurusselän ekologinen tila on arvioitu hyväksi, vaikka sen tila on vaarantunut ja tulee heikkenemään tyydyttäväksi ilman vesiensuojelullisia toimenpiteitä (Selänne ym. 2022). Järvellä on esiintynyt sinileväkukintoja useana kesänä ja etenkin pohjoisosissa on runsaasti humuskuormitusta, mistä johtuen vesien tummuminen on voimistunut ja valuma-alueen tiheästi ojitetuilta turvemailta huuhtoutuu vesistöön orgaanista hiiltä. Vastaavia vedenlaatuhaittoja esiintyy myös monilla, Keurusselän laajalla valuma-alueella (1650 km²), sijaitsevilla pienemmillä järvillä ja lammilla. Ilmastonmuutoksen myötä sadanta kasvaa ja rankkasateet yleistyvät (Ilmasto-opas 2022, Pflaederer ym. 2019), joten ravinne- ja humuskuormitus tulee entisestään voimistumaan. Lisäksi äärevöityneet sääilmiöt haittaavat maa- ja metsätalousalueiden vesitaloutta. Valuma-alueen kunnostustoimenpiteiksi vaaditaan toimenpiteitä.

Vuoden 2021 alussa käynnistyneen KEURUS -hankkeen puitteissa suunnitellaan Keurusselän valuma-alueen kunnostustoimia vesienhallinnan ja -suojelun edistämiseksi. Tarkoituksena on kehittää yhteistyötä tuotantotalouden ja vesienhoidon yhdenaikaiseksi edistämiseksi metsä- ja maatalouden sektoreilla sekä rakennetussa ympäristössä. Tätä KVVY ry:n ja Keski-Suomen vesi ja ympäristö ry:n yhteishanketta rahoittaa Maa- ja Metsätalousministeriö Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kautta. Keuruun ja Mänttä-Vilppulan kaupungit sekä Multian kunta osallistuvat hankkeen omarahoitusosuuteen.

Kaksivuotisen KEURUS-hankkeen toimintaa vuonna 2021 luonnehti keskeisesti tiedonhaku ja tiedottaminen sekä yhteistyökumppanien ja mahdollisten kunnostuskohteiden haku. Viestintä käynnistyi laa-
timalla hankkeelle kotisivu (<https://kvvy.fi/yhdistys/keurus/>), lehdistötiedote ja esite. Keurusselän vedenlaatuaineistoa ja valuma-alueen maankäyttöä ja kuormitusta analysoitiin, minkä ansiosta saatiin

käsitys siitä, minne vesistökuormitukseen ja vesienhallintaan liittyvät ongelmat eniten keskittyvät. Aineiston ja viestinnän avulla valuma-alueen kunnostustarvetta havainnollistettiin maanomistajille ja muille sidosryhmille.

Maanomistajien ja muiden tahojen, kuten paikallisten suojeluyhdistysten ja metsäyhtiöiden kanssa, etsittiin ja löydettiin konkreettisia kohteita, joissa vesienhallintaa on syytä kehittää. Keurusselän valuma-alueen maankäyttöä vallitseville metsäalueille suunniteltiin pienkosteikkoja, ojakatkoja ja Puu-MaVesi-hankkeessa kehitettyjä puunippuratkaisuista, jotka nähtiin hyvänä, matalan kynnyksen keinona puuttua vesienhallintaan ja kuormitukseen. Lisäksi keskusteltiin vesienjohtamisesta luonnontilaisille soille. Keuruun kaupunkialueella alettiin suunnitella hulevesien hallintaa luonnonmukaisin menetelmin. Hankkeelle esitetty kosteikkorakentamiskohde Suojoen suistossa karsiutui toistaiseksi toteutuksesta kohteesta löytyneen ja valtakunnallisesti merkittävän muinaismuiston vuoksi. KEURUS-hankkeessa on tavoitteena paitsi tehdä vesienhallintasuunnitelmia myös toteuttaa yksi tai kaksi konkreettista kunnostuskohdetta.

KEURUS -hankkeen sidosryhmäkokouksessa 2.11.2021 Keuruulla oli kaupunginjohtajan lisäksi 26 osallistujaa ja lisäksi Teams-etäyhteyden kautta tilaisuutta seurasi 11 asiasta kiinnostunutta. Hanke on aktivoinut tehokkaasti sidosryhmiä ja paikallistahoja mukaan konkreettiseen vesien kunnostus- ja hoitotyöhön. Työ jatkuu myös tulevaisuudessa.

Viittaukset:

- Ilmasto-opas 2022. ilmasto-opas.fi/fi/ilmastonmuutos/suomen-muuttuva-ilmasto/-/artikkeli/27922915-7ee5-4122-ae60-51f58e6aef9a/sademaarat-kasvavat (Sivulla käyty 30.3.2022)
- P. Pfleiderer, P., Schleussner, C.-F., Kornhuber, K. & Coumou, F. 2019. Summer weather becomes more persistent in a 2 °C world. *Nat. Clim. Chang.*, 9, 666-671.
- Selänne, A., Illmer, K., Olkio, K., Sokka, T., Leskisenoja, K., Koistinen, A., Poikonen, P., Viljanen, J., Pulkkinen, P. & Nykänen, M. 2022. Vesien tila hyväksi yhdessä: Keski-Suomen vesienhoidon toimenpideohjelma vuosille 2022-2027. ELY-keskus, raportti 29/2022.

3.4 Vauhtia vesienhoitoon II – Pirkanmaan vesistökunnostusneuvontahanke

Kesällä 2019 aloitettiin Vauhtia vesienhoitoon II -hanke, jossa jatketaan ja kehitetään aiemman Vauhtia vesienhoitoon -hankkeen menestyksestä työtä. Näissä hankkeissa kymmenet pirkanmaalaiset yhdistykset ja muut paikallistahot ovat saaneet kunnostusneuvontaa ja alueelle on luotu aktiivinen vesistökunnostajien verkosto.

Vauhtia vesienhoitoon II -hankkeessa hyödynnetään aiemmassa hankkeessa luotuja toimintamalleja ja edistetään konkreettisten vesistökunnostustoimien toteutusta erityisesti vesistöalueilla, joiden ekologinen tila ei ole hyvä. Hankkeessa annetaan konkreettista vesistökunnostusneuvontaa alueen yhdistyksille sekä kohdennettua neuvontaa toimien jatkosuunnitteluun, toteuttamiseen ja rahoituksen järjestämiseen.

Vuonna 2021 hanke antoi neuvontaa noin 30 kohteelle ja taholle. Näistä osa oli kertaluontoista sähköposti- tai puhelinneuvontaa ja osa tiiviimpää neuvontaa, kuten vierailuja kunnostuskohteilla ja tarkempaa opastusta konkreettisten kunnostustoimien suunnittelussa. Hanke järjesti myös kosteikkotyönäytöksiä yhteistyössä paikallisten toimijoiden ja urakoitsijoiden kanssa, heidän toteuttamillaan työkohteilla. Näytöksistä toinen oli Urjalassa, Torpan kosteikolla, ja toinen Lempäälän Kelhossa. Hankkeen järjestämät näytökset kiinnostivat myös alueiden paikallismedioita.

Kelhon kosteikkotyönäytöksessä työn suunnittelija ja valvoja sekä toteuttaja esittelivät kohdetta yleisölle. Kuva: Hanna Arola KVVY ry.

Hanke vastasi myös alueellisen vesistökunnostusverkoston sivustoista sekä uutiskirjeen laadinnasta ja kaikkinsa vuonna 2021 laadittiin kolme uutiskirjettä. Lisäksi hanke osallistui yhdistyksen hankkeiden yhteiseen Hankewebinaariin ja Vesi-iltaan. Hanke on myös ollut tiiviisti mukana eteläisen Pirkanmaan Pirkkavedet-vesienhoitoverkoston toiminnassa.

Vauhtia vesienhoitoon II -hanketta rahoittaa Ympäristöministeriö Vesiensuojelun tehostamisohjelmasta ja rahoituksen on myöntänyt Pirkanmaan ELY-keskus. Hankkeen kokonaisbudjetti on 108 716 €, josta omarahoituksen osuus on 50 %. Omarahoitusosuuteen käytetään yhdistyksen jäsenmaksuja. Hankkeen toteutusaika on vuoden 2022 loppuun.

Vauhtia vesienhoitoon II

Vesistökunnostusneuvontaa Pirkanmaalla

3.5 Kunnostus 1 – Ikaalisten reitin vesienhoitotyön koordinoitihanke

Ikaalisten reitti kerää vetensä pohjoisen ja läntisen Pirkanmaan sekä Satakunnan Jämijärven alueilta. Reitin pintavesistä keskimäärin hieman yli neljäsosa on hyvää huonommassa ekologisessa tilassa. Keväällä 2020 KVVY ry aloitti Kunnostus 1 -hankkeen, jossa kehitetään Ikaalisten reitin vesienhoitotyötä. Hankkeen kokonaisbudjetti on 156 575 €. Ympäristöministeriö rahoittaa hanketta Vesiensuojelun tehostamisohjelmasta ja rahoituksen on myöntänyt Pirkanmaan ELY-keskus. Lisäksi Ikaalisten Säästöpankkisäätiö tukee hanketta. Hanke päättyy vuonna 2022.

Hankkeen tärkeimpänä tavoitteena on edistää konkreettisten kunnostustoimien toteutumista Ikaalisten reitillä yhdessä paikallistoimijoiden kanssa. Hanke toimii tiiviissä yhteistyössä Pirkanmaan ELY-keskuksen perustaman Ikaalisten reitin vesienhoidon neuvottelukunnan kanssa, ja siinä vahvistetaan myös Kokemäenjoen vesistöalueen vesistökunnostusverkoston toimintaa. Lisäksi hanke tukee vahvasti Kokemäenjoen vesistöalueen Vesivisio 2050 tavoitteita.

Hanketta toteutetaan pääosin kolmen alueellisen ryhmän kautta. Näiden ryhmien, Luoteis-Pirkanmaan klubin, Kyrösjärven ryhmän ja Raakkuryhmän, toiminta tiivistyi ja kehittyi vuonna 2021. Ryhmät kokoontuivat 4–5 kertaa vuoden 2021 aikana vaihtamaan ajankohtaisia kuulumisia vesistöasioiden merkeissä. Toiminta on herättänyt kiinnostusta ja kaikkiin ryhmiin tuli vuoden kuluessa lisää osallistujia.

Hanke on tehnyt näkyvää yhteistyötä Ikaalisten reitin muiden toimijoiden kanssa. Kesällä hanke järjesti yhteistyössä Kartun kyläseuran kanssa vesikasviaiheisen kesätilaisuuden Ikaalisten Kartussa.

Tilaisuus keräsi 60 osallistujaa. Lisäksi hanke teki yhteistyötä Suomen ympäristökeskuksen puupuhdistamoihin keskittyvän PuuValuVesi-hankkeen kanssa, ja kesällä järjestettiin hankkeiden ja paikallistojen kanssa yleisötilaisuus puupuhdistamoiden käytöstä vesistökunnostuksissa. Vastaavasti Hämeenkyrössä järjestettiin pienimuotoiset kunnostustalkoot Turkimusojan alaosalla yhteistyössä paikallisten, Hämeenkyrön kunnan sekä KVVY ry:n VIRTIA-hankkeen kanssa. Talkookunnostuspäivän tuloksena Turkimusojalle muodostui taimenelle soveltuvia kutusoraikkoja, mikä osaltaan tukee myös Turkimusojassa esiintyvän raakun eli jokihelmisimpukan elinmahdollisuuksia. Turkimusojan varren asukkaita aktivoitiin myös keväällä ja syksyllä järjestetyillä roskienkeruutalkoilla. Roskienkeruutalkoot järjestettiin yhteistyössä Kyrön Luonto ry:n ja Hämeenkyrön kunnan kanssa. Lisäksi Turkimusojalla järjestettiin raakuryhmälle taimenen kutuhavaintotempaus. Syksyllä järjestettiin myös kaksi Avoimet kunnostuskohdet -tilaisuutta, joissa oli mahdollista päästä tutustumaan paikallisten toimijoiden toteuttamiin kunnostustoimiin. Kihniön Sulkuejärvellä tutustuttiin hoitokalastuksiin ja Parkanossa Lokaluoman kosteikkoon.

Alueellisten ryhmien toiminnan lisäksi, hanke on antanut kunnostuksiin ja hanketoimintaan liittyvää neuvontaa yhteensä 12 eri taholle tai yksityishenkilölle. Hanke on osallistunut myös alueen paikallistoimijoiden järjestämiin tilaisuuksiin.

Kunnostus 1 -hankkeessa tehtiin Hämeenkyrön Turkimusojalle talkoo- ja hartiavoimin taimenen elinmahdollisuuksia parantavia toimia syksyllä 2021. Kuvat: Hanna Arola (oik.) ja Elina Nystedt (vas.) KVVY ry.

3.6 Sääski- ja Opitaan ojista – hankkeet

Neuvonnalla, koulutuksella ja yhteistyöllä kehitetään kokonaisvaltaisia valuma-alue- ja vesistökunnostuksia Hämeen ja Kaakkois-Suomen alueella kohdennetusti ja järjestelmällisesti sekä sektorit ylittävästi. Hankkeiden aikana haetaan uusia yhteistyötapoja vesistöjen ympärillä toimivien tahojen kesken ja aktivoidaan paikallisia toimijoita tunnistetuilla, vajaatuottoisilla ja kuormituksen muodostumisen kannalta keskeisillä alueilla sekä annetaan ohjeistusta vesistöjen kunnostamishankkeista.

Sääski-hankkeessa on valittu kaksi pilottialuetta: Sääskjärvi ja toinen maatalousvaltainen valuma-alue Kymijokeen laskevalta Tallusjoen osavaluma-alueelta. Opitaan ojista – hankkeessa puolestaan kunnostustoimia edistetään Hämeessä Vuolujoen ja Eteläistenjärven moniongelmaisella valuma-alueella. Pilottialueilla tehdään kokonaisvaltaista kuormitustarkastelua ja kunnostussuunnittelua kaikkien hanketoimijoiden yhteistyössä. Pilottialueilla toimenpide-ehdotukset viedään maanomistajatasolle, johon sisältyy myös maanomistajien aktivointi ja neuvonta toimenpide-ehdotusten käytännön toteuttamiseen sekä rahoituksen hakemiseen eri rahoituskanavien kautta. Pilotin tuloksena syntyy kokemuksia kokonaisvaltaisesta vesienhallinnasta ja maanrakenteen, hiilen sidonnan sekä maan kasvukunnon

kehittämisestä, jossa sektoritoimijoiden paras osaaminen yhdistyy kokonaisvaltaiseksi tarkasteluksi. Kokonaisvaltaisessa tarkastelussa huomioidaan tuotantotalouden, vedenlaadun, luonnon monimuotoisuuden, maanarvon, yhdyskuntarakentamisen sekä kalatalouden tarpeet mahdollisimman monipuolisesti.

Hyvät käytännöt, viimeisin tieto ja saadut kokemukset valuma-alue- ja vesistökunnostuksista tiedotetaan monin keinoin ja kanavin. Tiedotusta kokonaisvaltaisesta toimintatavasta kohdennetaan sekä maa- että vesialueen omistajille ja hankkeet edistävät valuma-aluekunnostustyötä laaja-alaisesti. Hankkeet toimivat tiiviissä viranomaisyhteistyössä ja ovat kehittämässä alueellista vesienhallinnan koordinaatiota. Yhdessä viranomaisten kanssa on tunnistettu pilottialueiden lisäksi muitakin moniongelmaisia valuma-alueita, joille viestintää ja neuvontaa olisi tulevaisuudessa tärkeää kohdentaa. Keskeistä hankkeissa on erilaisten intressien ja tarpeiden tunnistaminen sekä verkostojen kehittäminen vastaamaan näihin tarpeisiin ja haasteisiin mahdollisimman monivaikutteisesti.

Sääski -hanke tukee ja neuvoo hankealueen viljelijöitä edistämään toimia, jotka kehittävät alueellisesti ja tilakohtaisesti samalla sekä tuotannon tehokkuutta että vesienhoitoa. Hankkeen pää toteuttaja on ProAgria Etelä-Suomi ja osatoteuttajat KVVY ry / Etelä-Suomen Salaojakeskus ja Kymijoen vesi ja ympäristö ry. Kuva ProAgrian Sääski-hankkeen sivuilta.

3.7 WATERDRIVE-hanke

Kansainväliseen WATERDRIVE-hankeeseen osallistuvat Itämeren maista Suomi, Ruotsi, Tanska, Viro, Latvia, Liettua, Puola, Saksa ja Venäjä. Suomesta hankkeeseen osallistuvat Suomen ympäristökeskus, Salaojayhdistys ry, KVVY ry/Etelä-Suomen Salaojakeskus, BSAG ja Luonnonvarakeskus. Hankkeelle oli myönnetty rahoitusta EU:n Interreg Itämeriohjelmasta 2,1 milj. euroa ja sen kesto oli 1.1.2019–31.12.2021. Hanketta koordinoi Ruotsin maatalousyliopisto SLU.

WATERDRIVE (Water driven rural development in the Baltic Sea Region) -hankkeen tavoitteena oli parantaa maatalousvaltaisten alueiden vesien laatua ja resilienssiä ilmastonmuutoksen aiheuttamia haasteita vastaan Itämeren valuma-alueella. WATERDRIVE-konsortio tuo yhteen kansallisia, alueellisia

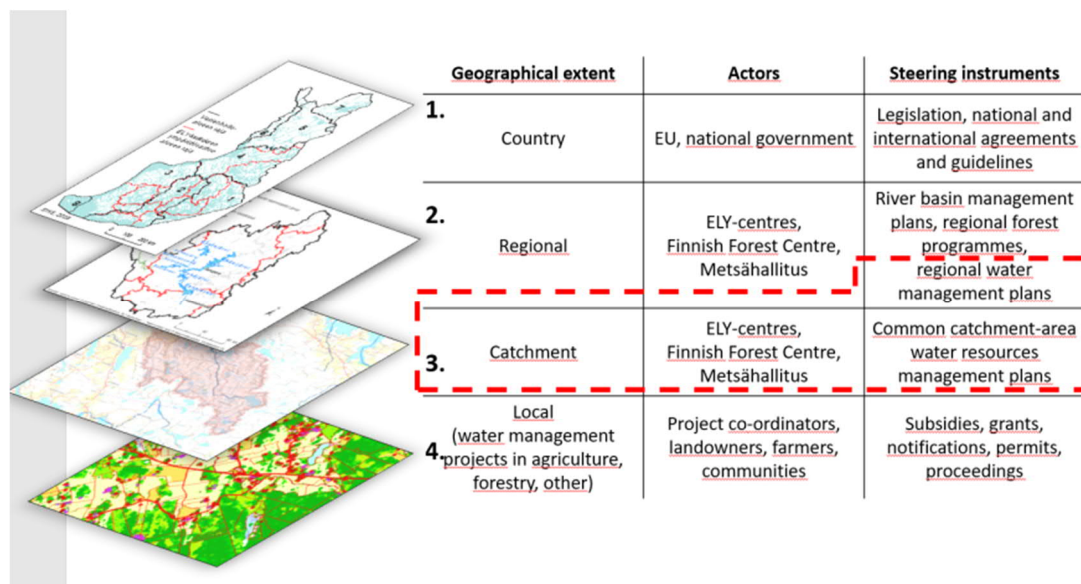
ja paikallisia viranomaisia, tutkimuslaitoksia, maatalouden neuvontajärjestöjä, edunvalvontajärjestöjä, ympäristöjärjestöjä ja yrityksiä yhdeksästä Itämeren alueen maasta.

Hankkeessa luotiin suuntaviivat vesistökunnostusten järjestelmälliseen koordinaatioon. Hankkeen keskeisenä teemana onkin ollut valuma-alue koordinaattorin toimintatavan kehittäminen ja käyttöön-otto. Hankkeen tuloksia esiteltiin useille yhteistyöryhmille ja verkostoille kuten Maa- ja metsätalous- sekä Ympäristöministeriölle. Hankkeen tuloksena vesistökunnostusten koordinaatiomalli on otettu käyttöön monissa alueellisissa hankkeissa ja hankkeen tuloksia on hyödynnetty myös poliittisen päätöksenteon tukena.

Hanke aktivoi myös paikallistason toimijoita ja kehittää toimintamalleja ja keinoja paikallistason työn vauhdittamiseksi. Hankkeessa kehitettiin eri sidosryhmien välistä yhteistyötä ja vaikuttavuutta mm. maatalouden vesitaloushankkeissa. Lisäksi nostetaan esille parhaiksi todennetut ympäristötoimenpiteet ja vietiin niitä käytäntöön sekä luotiin multimediaalinen koulutuskokonaisuus. Toimenpiteiden optimaaliseen sijoitteluun sekä kuivuus- ja tulvariskien hallintaan kehitettiin digitaalisia työkaluja ja palveluita. Hankkeen lopussa laadittiin menettelytapasuosituksia kuivatukseen ja vesienhoitoon Itämeri-maiden maatalousalueilla.

Suomalaiset olivat laajasti mukana koko hankkeessa keskittyen erityisesti valuma-aluekohtaisten kokonaisuuksien toteuttamiseen case-alueilla yhteistyössä kansallisten hankkeiden kanssa. Lisäksi suomalaiset tahot olivat mukana politiikkasuositusten laadinnassa.

Suomessa WATERDRIVE konkretisoitui Porvoossa ja Loviisanjoen valuma-alueella, jossa Etelä-Suomen Salaojakeskus oli tehnyt kokonaisvaltaista valuma-alueen vesienhallinnan suunnittelua mm. Gammelbackan ja Karjalaiskylän alueilla. Hanke tuotti näiltä alueilta tietoa hyväksi havaituista toimintatavoista ja menetelmistä.

WaterDrive -hanke tuki kansallista vesienhallinnan ja -hoidon yhteensovittamista, Maa- ja metsätalouden vesitalouden suuntaviivat muuttuvassa ympäristössä; Maa- ja Metsätalousministeriön julkaisu 2020:6

3.8 VIRTÄ -hankkeet

Kokemäenjoen vesistön
vesiensuojeluyhdistys ry

Liity alueelliseen
kunnostusverkostoon ja ole
mukana toteuttamassa virtavesien
hoitotyötä!

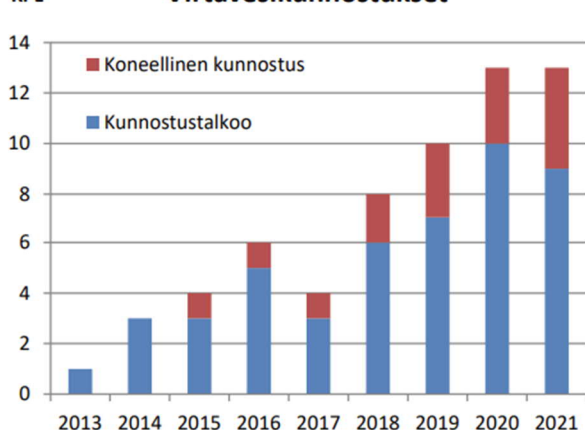

VIRTÄ-hanke oli kokonaisvaltainen virtavesien ja taimenkantojen hoitohanke vuosille 2018-2021. Hankkeessa kerättiin tietoa virtavesien ja taimenkantojen nykytilasta kunnostus- ja hoitotoimien toteuttamiseksi. Hankkeessa edistettiin, suunniteltiin ja toteutettiin virtavesien kunnostuksia sekä kunnostustalkoilla että koneellisilla kunnostamisilla. Vuonna 2022 on tavoitteena käynnistää tälle työlle jatko-hanke.

VIRTÄ-hankkeessa toteutettiin taimenen mätirasiaistutuksia, joilla palautettiin taimenkantoja vesistöihin, joista se on ihmistoiminnan seurauksena hävinnyt. Myös vuonna 2021 mäti-istutuksia toteutettiin yli 20 vesistöön ja istutuksissa käytettiin yli 40 litraa taimenen mätiä. VIRTÄ-hankkeessa seurattiin myös taimenen mäti-istutusten ja kunnostustoimien vaikutuksia hoitotyön tehostamiseksi.

Kunnilta, yrityksiltä ja yhteisöiltä sekä Pohjois-Savon ELY-keskukselta saatu taloudellinen tuki on mahdollistanut virtavesien ja taimenkantojen hoitotyön laajentumisen, millä on saatu aikaan positiivisia tuloksia. Taimenkantojen ja virtavesien hoitotyö pyritäänkin pitämään nykyisellä tasolla. Tulevina vuosina on tavoitteena poistaa kalojen nousuesteitä ja suorittaa laajempia virtavesien koneellisia kunnostustoimia. Hankkeeseen voi tutustua tarkemmin yhdistyksen osoitteessa: <https://kvvy.fi/yhdistys/virta-hanke/>

KPL Virtavesikunnostukset

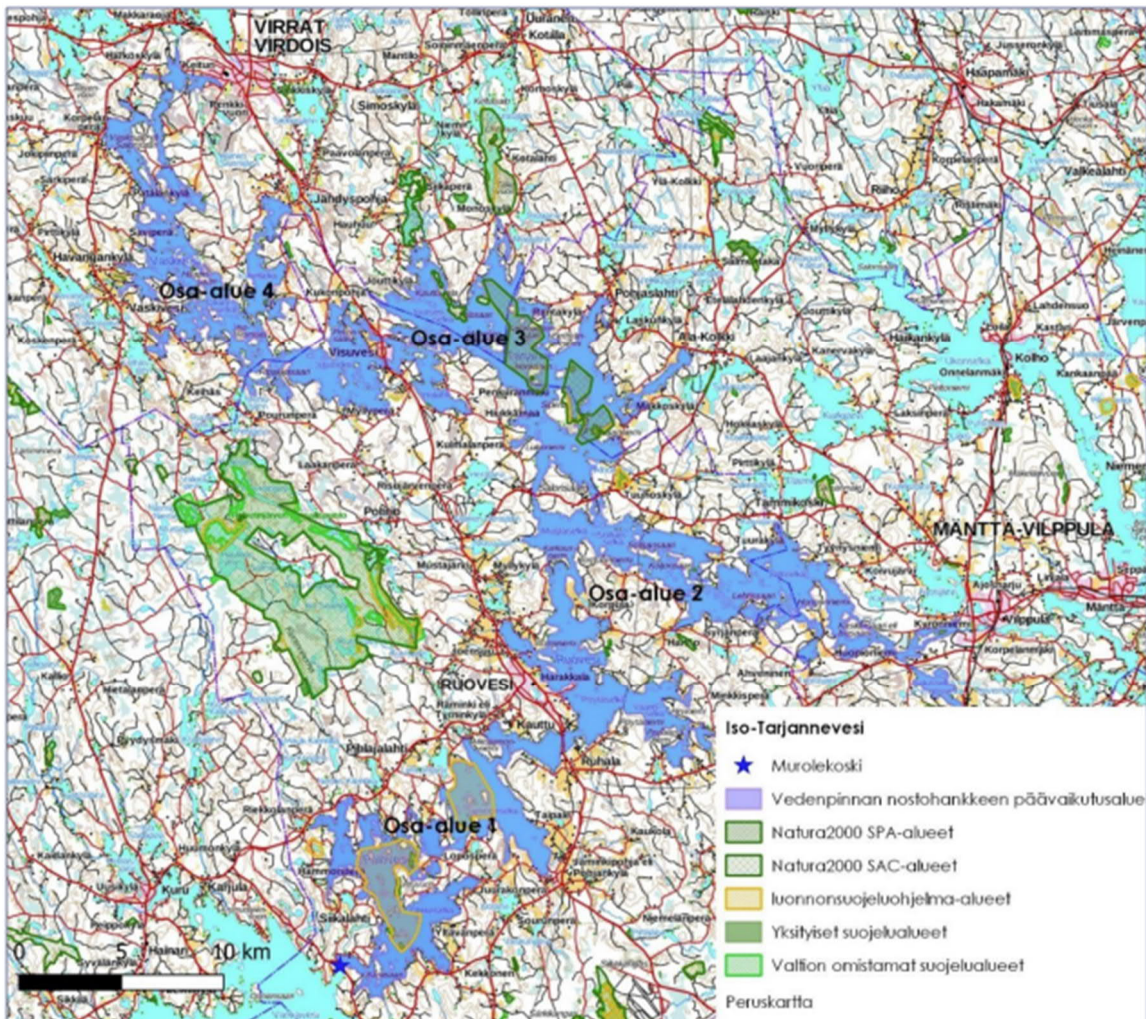

Kuvissa on esitetty VIRTÄ -hankkeessa tehtyjen virtavesikunnostusten lukumäärä vuosina 2013-2021. Vuonna 2021 talkookunnostuksiin osallistui n. 200 vapaaehtoista ja talkootyötuntien määrä olikin yli 1200 tuntia. Kuntien ja yritysten taloudellisen tuen ansiosta kunnostustoiminta on kasvanut voimakkaasti vuosien aikana ja virtavesiin on hankkeessa rakennettu yhteensä yli 250 taimenten kutusoraikkaa.

3.9 Iso-Tarjannevesi-hanke vedenkorkeuksien ennallistamiseen

Iso-Tarjannevesi-hanke vedenkorkeuksien ennallistamiseen on yhteistyöhanke, jossa ovat mukana Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry (KVVY ry), Ruoveden kunta sekä Virtain ja Mänttä-Vilppulan kaupungit. Hankkeen pää toteuttajana toimii KVVY ry. Iso-Tarjannevesi-hanke on saanut rahoitusta vesistön ja vesiympäristön käyttöä ja tilaa palvelevista harkinnanvaraisista valtionavustuksista ja avustuksen on myöntänyt Pirkanmaan ELY-keskus. Hanke alkoi vuonna 2020 ja lisäajan saatuaan päättyy vuoden 2022 lopulla.

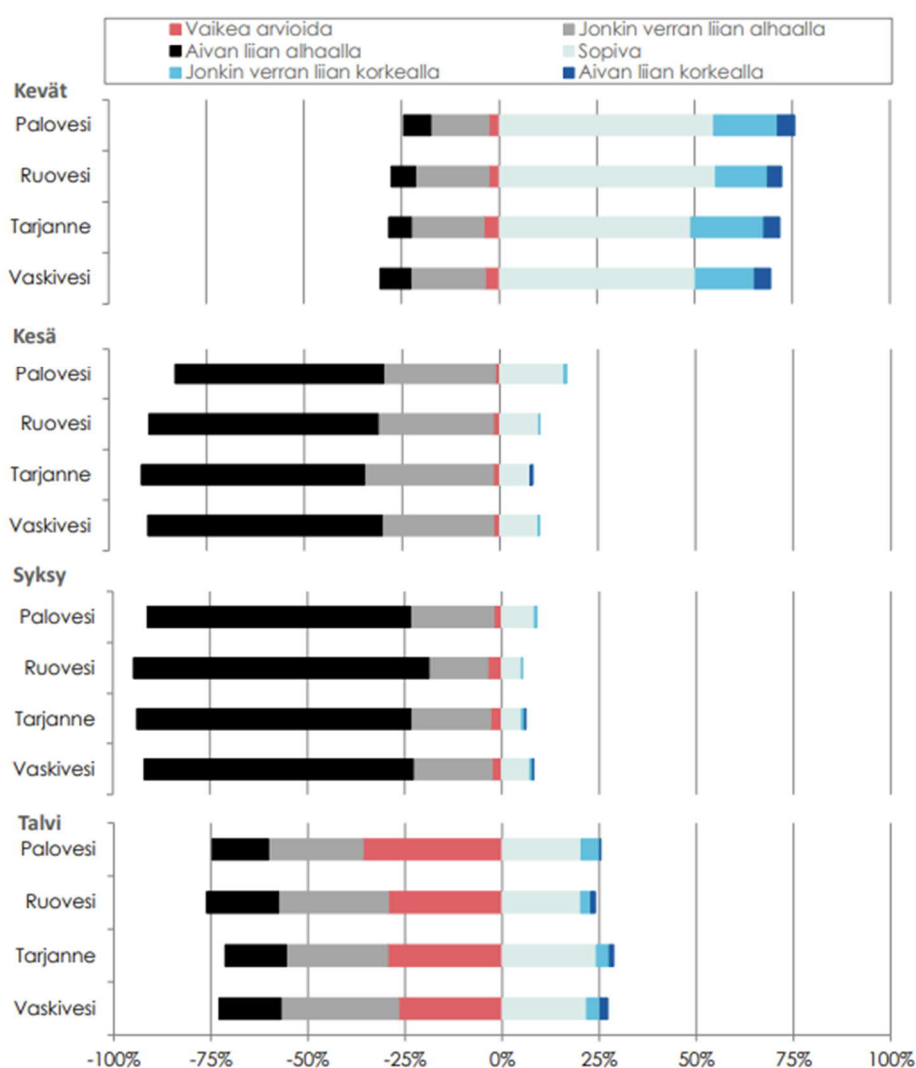
Iso-Tarjannevedellä tarkoitetaan Ruoveden Murolekosken yläpuolella sijaitsevaa vesialuetta, joka ulottuu Mänttä-Vilppulassa Vilppulankosken alapuolelle ja Virroilla Herraskosken alapuolelle. Säännöstelemättömän Iso-Tarjanneveden pinta-ala on 220 km² ja sen vedet purkautuvat noin 50 metriä leveän ja 130 metriä pitkän Murolekosken kautta alapuoliseen Näsijärveen. Murolekoski on ihmisen toimesta voimakkaasti perattu 1800-luvulla.

Kuvassa on esitetty Iso-Tarjannevesi hankkeen selvitysalue (tummansinisellä sävytetty vesialue), joka selvitystyötä tehtäessä jaettiin neljään osa-alueeseen. Peruskarttarasteri © Maanmittauslaitos 4/2020. Suojelualueet © SYKE 2/2021.

Iso-Tarjanneveden vedenkorkeudet noudattavat luontaista rytmiä, mistä johtuen vedenkorkeuksien vaihtelu on voimakasta. Rantojen omistajat, loma-asukkaat sekä vesialueiden virkistyskäyttäjät ovat kokeneet, että etenkin viime vuosina vedenkorkeudet ovat olleet Iso-Tarjannevedellä poikkeuksellisen alhaalla haitaten vesistön virkistyskäyttöä. On arvioitu, että ilmastonmuutoksen takia äärisäämiöt tulevat yleistymään, mikä vaikuttaa niin sadannan jaksottumiseen kuin myös lumipeitteiseen aikaan, jotka yhdessä lisäävät kesän aikaisia vesistöjen haitallisen alhaisia vedenpinnan korkeuksia.

Iso-Tarjannevesi-hankkeen päätavoitteena on kartoittaa hankealueen vesistöön rajoittuvien kiinteistöjen omistajien mielipidettä Iso-Tarjanneveden haitallisen alhaisten vedenpinnan korkeuksien nostamisesta. Hankkeessa pyritään myös aktivoimaan ja sitouttamaan kiinteistön omistajia sekä muita asianosaisia kunnostustoimien eteenpäin viemistä varten. Hankkeessa selvitetään lisäksi mitä selvityksiä Murolekosken kunnostaminen ja vedenpinnan nostaminen vaativat ja mitkä ovat näiden selvitysten kustannukset.

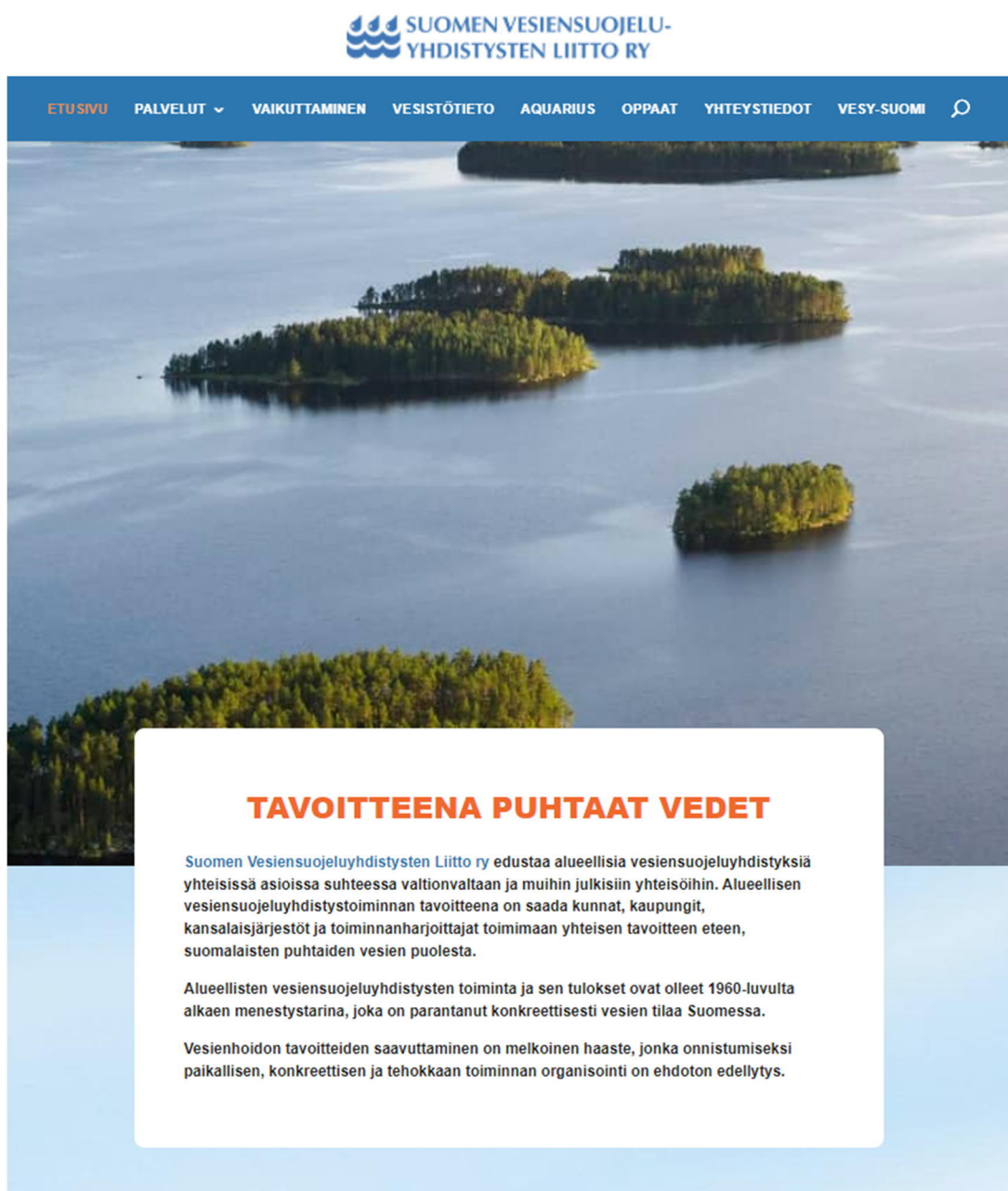

Hankkeessa KVVY ry on toteuttanut mm. laajan tiedustelututkimuksen. Kuvassa on esitetty Iso-Tarjanneveden eri osa-alueiden rantakiinteistöjen omistajien näkemykset vedenpinnan korkeudesta viimeisen viiden vuoden ajalta eri vuodenaikoina (Palovesi: n = 335, Ruovesi: n = 451, Tarjanne: n = 453 ja Vaskivesi: n = 468). Kaikilla osa-alueilla enemmistö vastaajista koki vedenpinnan olleen varsinkin kesäisin ja syksyisin aivan liian alhaalla.

4. Suomen vesiensuojeluyhdistysten liitto ry

Suomen vesiensuojeluyhdistysten liitto ry on alueellisten vesiensuojeluyhdistysten yhteistyöelin, jossa käsitellään vesiensuojeluun liittyviä ajankohtaisia asioita ja pyritään vaikuttamaan niihin. Liiton toiminnan kautta yhdistyksemme onkin mukana koko Suomea koskevissa toiminnoissa ja merkittävässä lausunnoissa. Liiton toiminnasta jaetaan tietoa internetsivuilla osoitteessa www.vesiensuojelu.fi. Liitto julkaisee asiantuntija- ja tiedotuslehteä Aquarius, joka ilmestyy kerran vuodessa. Lehdessä on esitelty myös tiivistelmät lausunnoista ja kannanotoista ajankohtaisiin lausuntopyyntöihin.

Liiton työhön sisältyvät myös erilaiset työryhmät sekä alueellisten yhdistysten toiminnanjohtajien tapaamiset. Vuonna 2021 liiton hallituksessa oli yhdistyksen varsinaisena edustajana alkuvuodesta hallituksen jäsen Antti Kytövaara ja loppuvuodesta hankejohtaja Janne Pulkka. Varajäsenenä on ollut toiminnanjohtaja Jukka Mattila. Yhdistyksellä on edustus useissa liiton työryhmissä.

SUOMEN VESIENSUOJELU-YHDISTYSTEN LIITTO RY

ETUSIVU PALVELUT VAIKUTTAMINEN VESISTÖTIETO AQUARIUS OPAAAT YHTEYSTIEDOT VESY-SUOMI

TAVOITTEENA PUHTAAT VEDET

Suomen Vesiensuojeluyhdistysten Liitto ry edustaa alueellisia vesiensuojeluyhdistyksiä yhteisissä asioissa suhteessa valtionvaltaan ja muihin julkisiin yhteisöihin. Alueellisen vesiensuojeluyhdistystoiminnan tavoitteena on saada kunnat, kaupungit, kansalaisjärjestöt ja toiminnanharjoittajat toimimaan yhteisen tavoitteen eteen, suomalaisten puhtaiden vesien puolesta.

Alueellisten vesiensuojeluyhdistysten toiminta ja sen tulokset ovat olleet 1960-luvulta alkaen menestystarina, joka on parantanut konkreettisesti vesien tilaa Suomessa.

Vesienhoidon tavoitteiden saavuttaminen on melkoinen haaste, jonka onnistumiseksi paikallisen, konkreettisen ja tehokkaan toiminnan organisointi on ehdoton edellytys.

4.1 Aquarius 2021

Suomen vesiensuojeluyhdistysten liitto ry:n tiedotuslehden Aquariuksen teemana oli vuonna 2021 hajakuormitus ja valuma-alueiden kunnostustyö. Yhdistyksemme osallistui jälleen aktiivisesti lehden laa-
timiseen. Aquarius -lehtiin voi tutustua tarkemmin osoitteessa: <https://vesiensuojelu.fi/aquarius/>

Sisällys

- 3 **Pääkirjoitus**
Hannu Moilanen
- 4 **Haja-asutusalueiden jätevedet hallintaan**
Risto Saarinen
- 5 **Karjatalouden ja peltoviljelyn yhteensovittamisessa riittää työtä**
Pasi Salmi
- 8 **Siuntionjoen uusi kunnostustarina on alkamassa**
Anu Suonpää-Espinola
- 10 **Ilmastonmuutos uhkaa kumota peltotoimien vaikutuksen**
Katja Pellikka
- 12 **Maanparannuskuitu ensiavuksi maatalouden hajakuormitukseen**
Paula Luodeslampi
- 14 **Kokkolan ja Pietarsaaren merialueilla näkyy valuma-alueen vaikutus**
Heli Jutila, Marjut Mykrä
- 17 **Ravinneratas- ja VETO-hankkeissa on käyty kiinni kuormitukseen**
Heli Jutila, Satu Järvenpää
- 18 **Ojitettu Suomi – perusta, hyödyt ja haitat**
Esa Korkeamäki
- 19 **Summanjoen valuma-alueen kunnostussuunnittelu alkoi**
Ulla Saarinen
- 20 **Metsätalouden kuormitus vaihtelee alueellisesti**
Tuomo Laitinen
- 22 **Kokemäenjoella hajakuormitusta hillitään kokonaisvaltaisella vesienhallinnalla**
Jukka Mattila
- 26 **Huomiota taajama-alueiden hulevesiin**
Kirsi Kuoppamäki
- 28 **Tulvat – luonnollinen osa monimuotoista luontoa**
Juha Niemi
- 30 **Hajakuormitusta kuntoon hankemuotoisesti**
Sari Aaltonen
- 32 **Reittivesien hoitamisessa tarvitaan pitkäjänteisyyttä, pikavoittoja ei ole tarjolla**
Jukka Koski-Vähälä
- 36 **Yhdistysten uutiset**

5. PALVELULIIKETOIMINTA KVVY Tutkimus Oy

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry omistaa KVVY Tutkimus Oy:n, joka on vastannut palveluliiketoiminnasta 1.1.2018 alkaen. Yhtiö on Avainlippu -merkkiä kantava Yhteiskunnallinen yritys ja sen tulos käytetään yhtiön kehittämiseen ja yhdistyksen toimintaan.

KVVY Tutkimus Oy on suurin suomalaisomisteinen, sekä asiantuntija- että laboratoriopalveluita tuottava yhtiö Suomessa. Vuonna 2021 yhtiö tarjosi palveluitaan yli 150 asiantuntijan voimin. Yhtiön kokonaisliikevaihto kasvoi n. 14 % ollen n. 12,1 milj. €. Mittavasta toiminnan laajenemisesta ja sen vaatimista investoinneista sekä kehitystyöstä johtuen, yhtiön tulos oli vuonna 2021 n. 100 000 € alijäämäinen, kun se edellisenä vuonna 2020 oli ylijäämäinen n. 200 000 €. Yhtiö uskoo vakaasti tulevaisuuteensa ja toimintansa taloudellisen tuloksen paranemiseen käynnissä olevan kehitystyön tuloksena. KVVY Tutkimus Oy:n laboratorio on FINAS -akkreditointipalvelun akkreditoima testauslaboratorio T064, akkreditointivaatimuksenaan SFS-EN ISO/IEC 17025. Laboratorion voimassa olevaan pätevyysalueeseen voi tutustua tarkemmin osoitteessa www.finas.fi.

KVVY Tutkimus Oy:n asiakaslähtöiseen ja laadukkaaseen palvelutoimintaan voi tutustua tarkemmin osoitteessa: <https://kvvy.fi/palvelut/>

6. YHDISTYKSEN TALOUS

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry:n vuoden 2021 tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus on käsitelty jäsenistön vuosikokouksessa. Yhdistyksen omistaman ja palveluliiketoiminnasta vastaavan KVVY Tutkimus Oy:n tilinpäätös on käsitelty yhtiön yhtiökokouksessa, johon yhdistyksen hallitus oli kokouspäätöksellään osoittanut edustajansa.

Yhdistystoiminta on laajentunut asiantuntevan ja luotettavan hanketoiminnan myötä. Yhdistyksen liikevaihtoon vaikuttavat jäsenmaksuvarat ja hankerahoitukset sekä muu varainhankinta. Yhdistyksen kulut muodostuvat valtaosin henkilöstökuluista. Hankerahoitus riippuu hyväksytyistä rahoitushakemuksista. Yhdistyksen ja sen omistaman KVVY Tutkimus Oy:n toiminta ja liikevaihto sekä henkilöstömäärä ovat kasvaneet voimakkaasti viime vuosien aikana.

Yhdistyksen liikevaihto kasvoi edelleen vuonna 2021. Yhdistyksen varsinaisen toiminnan tuotot olivat vuonna 2021 n. 493 100 € (v. 2020 n. 416 700 €) ja varainhankinnan tuotot n. 143 200 € (v. 2020 n. 142 900 €). Vuonna 2021 yhdistyksen tilikauden tulos oli toimintasuunnitelman mukaisesti hieman ylijäämäinen (v. 2020 alijäämäinen n. 14 960 €). Vuonna 2021 yhdistyksen taseen vastaavaa / vastattavaa osuus oli n. 1 769 000 € (v. 2020: 1 863 000 €). Oman pääoman määrä yhdistyksen taseessa oli vuonna 2021 yhteensä n. 1 480 000 (v. 2020 n. 1 477 000 €).

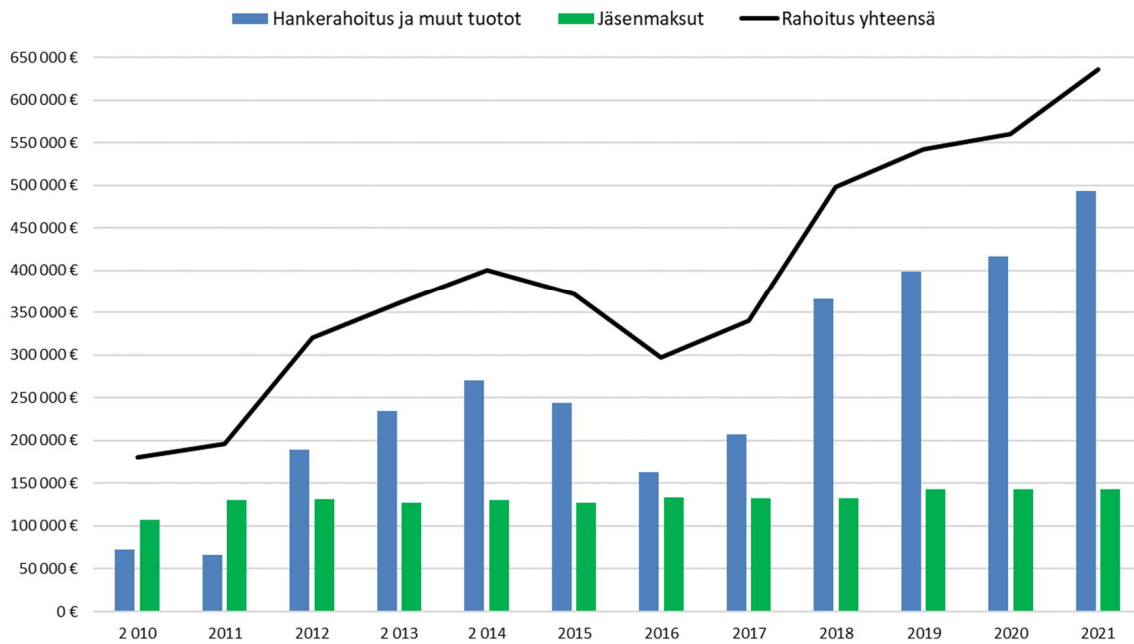
Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry

Toiminnanjohtaja, MMM

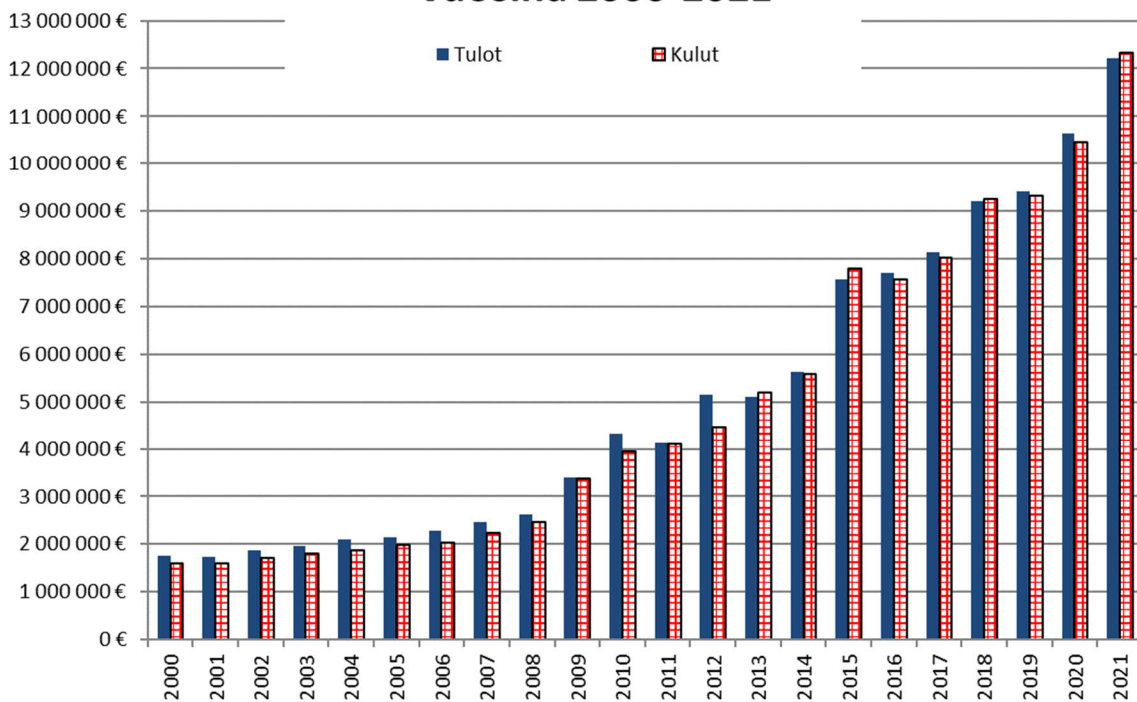

Jukka Mattila

Yhdistystoiminnan tulot 2010 - 2021

KVVY:n palveluliiketoiminta vuosina 2000-2021

Ylemmässä kuvassa on esitetty yhdistystoiminnan tulot vuosina 2010–2021 ja alemmassa kuvassa yhdistyksen omistaman palveluliiketoiminnan tulot ja kulut vuosina 2000–2021. Palveluliiketoiminnasta on vuodesta 2018 alkaen vastannut yhdistyksen omistama KVVY Tutkimus Oy. Sekä yhdistystoiminnan että yhdistyksen omistaman yhtiön palveluliiketoiminnan kehitys on ollut viime vuosina erittäin nopeaa.